



# KINDEREN VAN DE ZON

van maxim gorki regie ivo van hove

toneelgroepamsterdam + NTGZIT

## rolverdeling op de achterzijde

**van** maxim gorki

**regie** ivo van hove

**dramaturgie** peter van kraaij

**vertaling** tom kleijn

**scenografie/licht** jan versweyveld

**video** tal yarden

**kostuums** an d'huys

**productie** toneelgroep amsterdam/ntgent

**assistentie regie** lucas de man, jorinde keesmaat

**assistentie scenografie** ramón huijbrechts

**hoofd techniek & productie** rudy de raeve, götz schwörer

**productieleiding** edith den hamer, angelina kroft

**techniek** daan van oene (1<sup>e</sup> inspicent), jez cox, ruud de vos,

emile bleeker, karl klomp, david logger

**kostuumatier** farida bouhbouh, jacolien honders (kleadster),

wim van vliet (hoofd)

**kap & grime** claudine van erven, david verswijveren

**decor uitgevoerd door** kloosterboer bv

**castingadviezen** hans kemna

**fotografie** jan versweyveld

**grafisch ontwerp** joost de haas, jan versweyveld

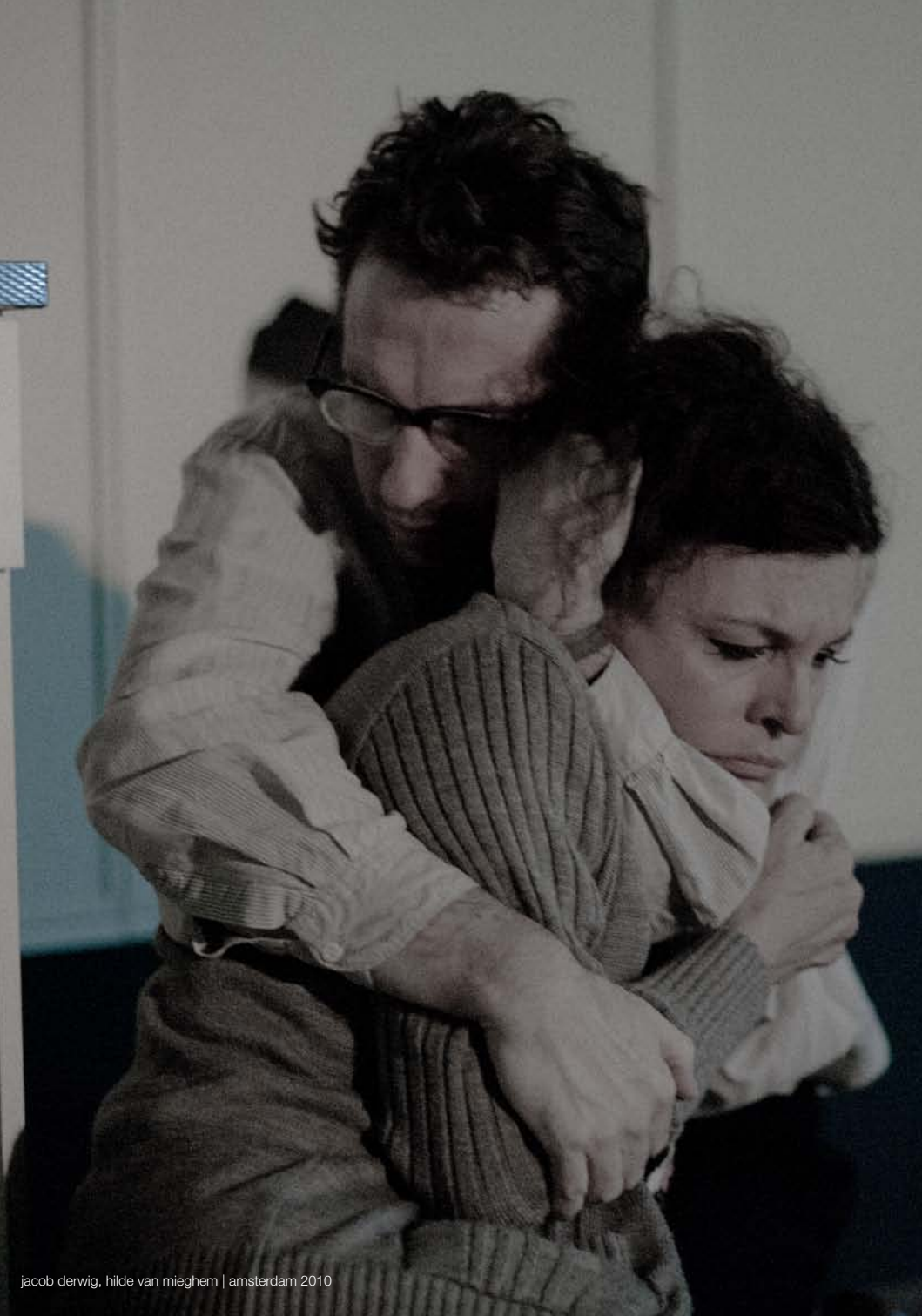
**publiciteit** fleur kruis

**druk** ssp amsterdam

**met dank aan** [www.macbike.nl](http://www.macbike.nl), levtec

# KINDEREN VAN DE ZON

Jacob Derwig ontving de Louis d'Or 2011 voor zijn rol van Pavel Protassov, de wereldvreemde professor.



## SYNOPSIS

Pavel Protassov is een gepassioneerd wetenschapper. Hij leeft samen met zijn zus Lisa en zijn echtgenote Jelena en brengt zijn dagen door met scheikundige experimenten die hem volledig in beslag nemen. Hij heeft weinig oog voor de emotionele behoeftes waarmee de twee vrouwen in zijn leven kampen. Lisa is getraumatiseerd door een gewelddadige volksopstand in het verleden en leeft sindsdien als een kwetsbaar kasplantje. De veearts Tjepoernoi bezoekt haar dagelijks in de hoop haar ooit voor een huwelijk te kunnen strikken. Jelena voelt zich door haar echtgenoot verwaarloosd en vindt bij de schilder Wagin de aandacht die ze in haar huwelijk mist. In de beslotenheid van het huis geven de gezinsleden en vrienden zich over aan gedachte-experimenten en discussies over de maakbaarheid van de mens, terwijl buiten de cholera en de onvrede van de massa wild om zich heen grijpen. De lang gekoesterde idealen van kunst en wetenschap worden door de brute realiteit ingehaald.

# AUTEUR

**Alexei Maximovich Peshkov** groeit op als wees tussen de kansarmen van het tsaristische Rusland. Hij vindt aansluiting bij activisten en politieke denkers, die later de Bolsjewistische partij zullen vormen. Na een zelfmoordpoging reist hij naar het armoedige zuiden en schrijft over zijn ervaringen in kranten. Onder het pseudoniem Maxim Gorki, 'de bittere', begint hij aan een oeuvre waarin 'de potentiële mens' centraal staat: zijn korte verhalen, romans en stukken stellen de vraag hoe de mens zijn kwaliteiten kan ontwikkelen en aanwenden om de maatschappij te veranderen. Voor Gorki vormen politieke actie en het verspreiden van cultuur de instrumenten om verandering te genereren. In 1902 wordt hij verkozen tot lid van de Russische Academie, wat de Tsaar ongedaan gemaakt vanwege zijn revolutionaire sympathieën. Het is Anton Tsjechov die Gorki dan aanspoort om voor toneel te schrijven. Nachttasiel wordt één van de meest succesvolle voorstellingen van het Moskouse Kunsttheater en vestigt zijn naam als toneelauteur. Wanneer Gorki openlijk het bloedbad veroordeelt dat de Kozakken in 1905 aanrichtten tijdens een mars naar het Winterpaleis, wordt hij opgepakt. Tijdens zijn gevangenschap schrijft hij Kinderen van de zon, dat de sporen draagt van de maatschappelijke gebeurtenissen, alsook van de ontgoocheling die Gorki voelt ten aanzien van de afzijdige intellectuele elite. Ondanks zijn meningsverschillen met Lenin, sluit Gorki zich steeds meer aan bij de Bolsjewieken. In Amerika tracht hij fondsen in te zamelen voor de revolutie en schrijft hij het sociaal realistische stuk Vijanden en De Moeder. In 1906 vestigt hij zich op Capri, waar hij met zijn teksten het Bolsjewisme met Christelijke dogma's probeert te verzoenen. Na de algemene amnestie in 1913 keert Gorki terug naar Sint-Petersburg. Hij beschuldigt in artikelen de Bolsjewistische leiders ervan als gekke wetenschappers een maatschappelijk experiment met de massa uit te voeren. Steeds vaker kiest hij partij voor het volk. Na de Oktoberrevolutie in 1917 laat Lenin Gorki's krant sluiten. Tijdens de daaropvolgende burgeroorlog probeert Gorki kunstenaars te redden maar wordt hij steeds meer gezien als een spreekbuis van het regime. Wanneer hij voortdurend geschaduwd en vleugellam wordt gemaakt, besluit hij naar Italië te emigreren. Na jaren van ballingschap keert Gorki op verzoek van Stalin terug naar zijn geboorteland. Hij probeert in de Communistische Academie een gunstige invloed uit te oefenen op het beleid. Toch wordt ook hij geleidelijk aan een radertje in de Stalinistische propagandamachine. Door zich positief uit te laten over de werkkampen, richt hij zijn reputatie als kritische kunstenaar te gronde. In 1936 sterft Gorki en wordt hij postuum ingelijfd in de Stalinistische propaganda tijdens een imposante staatsbegrafenis.



***Wat ik steeds zie, is een rivier vol  
ijsschotsen en op een schots staat een  
varkentje, zo'n klein, roze dier en het  
krijst en het krijst!***

**Tjepoernoi**

***Weet je, soms zie ik een schilderij voor me: een schip midden op de  
grenzenloze oceaan; begerig wordt het door razende groene golven  
omspoeld; voor op de plecht staan sterke, krachtige mannen... die staan  
daar gewoon – met open, energieke gezichten – en met een trotse glimlach  
kijken ze in de verte, bereid om op weg naar hun doel rustig te vergaan.***

**Jelena**

# REGIE

Voor **Ivo van Hove** is *Kinderen van de zon* niet alleen een tragikomisch portret van een groepje intellectuelen, maar ook een ideeëndrama over engagement en empathie. Alle personages worstelen met het praktiseren van hun idealen over een betere wereld. Zijn personages lijken vooral betrokken bij zichzelf: Protassov is een einzelgänger die het echte leven de rug heeft toegekeerd. Lisa raakt niet los van haar verleden en koestert haar zenuwzwakte als de kern van haar identiteit. Wagin eist het recht op zichzelf in zijn kunst tot uitdrukking te brengen zonder verdere maatschappelijke betrokkenheid en Jelena tot slot, slaagt er niet in haar intuïtieve hulpvaardigheid te koppelen aan morele standpunten over gelijkheid en rechtvaardigheid. Gorki lijkt te zeggen dat louter medeleven, zonder sterke morele overtuigingen over rechtvaardigheid, niet tot maatschappelijke verandering kan leiden.

Ook in de liefde lijken de personages geremd. Tjepoernoi heeft zijn hoop gevestigd op Lisa, die hem uit angst gekwetst te worden steeds afwijst. Melanie is bereid alles op te offeren voor Protassov maar wordt bot afgewezen. Zowel Tjepoernoi als Melanie denken in de ander de vervulling van hun leven te vinden, maar worden teruggeworpen op zichzelf. De liefde tussen Jelena en Wagin wordt evenmin geconsumeerd. Wanneer hun flirt tot een breuk met Protassov dreigt te leiden, bedenkt Jelena zich. Het vluchten in fantasieën is voor haar het hoogst haalbare en ze voegt zich in de rol van zorgzame echtgenote. *Kinderen van de zon* kondigt een nieuw tijdperk aan. Het is de zwanenzang van de intellectuele klasse die fantaseert over een betere maatschappij, maar haar idealen niet in daden weet om te zetten. Niet toevallig staan in het stuk de ondernemer Nasar en de huishoudster Anatovna tegenover elkaar: Nasars geloof in vooruitgang en de zegeningen van de industrie botsen met Antonovna's wereld van traditie en familiebanden. Gorki's wereld is als een hogedrukpan van emoties, ambities en idealen die uiteindelijk ontploft. Nu, meer dan een eeuw later, weten we dat noch het communisme van de opstandige arbeidersklasse, noch het kapitalisme van Nasar, zaligmakend zijn geweest.



# SCENOGRAFIE & VIDEO

**Jan Versweyveld** ontwierp een ondiepe ruimte die in haar verhoudingen en licht gebogen vorm doet denken aan een stuwdam. De ruimte wordt gedefinieerd door deze muur met talloze deuren, waardoor de personages voortdurend op en af lopen en waarachter de privévertrekken van de Protassovs schuilgaan. De muur schermt de Protassovs af van de steeds grimmiger wordende buitenwereld, zoals een stuwdam de achterliggende watermassa tegenhoudt. Maar naarmate het stuk vordert, begint het ouderlijk huis barsten te vertonen en sijpelt de buitenwereld binnen in de vorm van videobeelden die op de wanden worden geprojecteerd. Videokunstenaar **Tal Yarden** gebruikt de hele kamerwand als een projectiescherm waarop de beelden van onlusten, die oorspronkelijk alleen op een televisiescherm te zien waren, dreigende proporties aannemen. De wereld stroomt de ruimte binnen en maakt het bastion van Protassov poreus en fragiel, niet langer bestand tegen de druk van de geschiedenis.



## kinderen van de zon

**amsterdam stadsschouwburg** (020 624 23 11)  
di 12 t/m za 16 mrt, di 19 t/m za 23 mrt | **delft theater de veste** za 23 feb | **theaters tilburg** ma 25 feb | **leeuwarden schouwburg de harmonie** wo 27 feb | **almaar theater de vest** do 28 feb | **gent schouwburg** di 5, wo 6 mrt | **antwerpen het toneelhuis / bourla** vr 8, za 9 mrt

## toneelgroep amsterdam

Toneelgroep Amsterdam is Nederlands grootste repertoiregezelschap en het huisgezelschap van de Stadsschouwburg Amsterdam. Met gemiddeld 350 voorstellingen en 20 producties per seizoen is TA een toonaangevend en innovatief gezelschap van internationale allure dat wordt geleid door Ivo van Hove. Kern is het ensemble van 21 acteurs. Bekende voorstellingen zijn Angels in America, Romeinse tragedies, Het temmen van de feeks, Opening Night en Kinderen van de zon. **TA-2** is het platform voor de ontwikkeling van (regie) talent. **TA-junior** verzorgt educatieprojecten en juniorvoorstellingen voor en door jongeren. **TA-extra** is de verzamelnaam voor alle randprogrammering. **TA-alliantie** werkt samen met mightysociety/Eric de Vroedt, Female Economy/Adelheid Roosen en STD/Thibaud Delpeut.

## ensemble

barry atsma, kitty courbois, jacob derwig, hélène devos, roeland fernhout, fred goessens, janni goslinga, marieke heebink, fedja van huêt, marwan chico kenzari, hans kesting, hugo koolschijn, chris nietvelt, celia nufaar, frieda pittoors, alwin pulinckx, halina reijn, gjis scholten van aschat, bart slegers, eelco smits, karina smulders

## 12 | 13

**macbeth**  
**van** william shakespeare  
**regie** johan simons  
aug 12 - feb 13

**othello**  
**van** william shakespeare  
**regie** ivo van hove  
aug - sep 12

**husbands**  
**van** john cassavetes  
**regie** ivo van hove  
**coproductie** prospero, théâtre national de bretagnes rennes  
sep 12, apr 13

**romeinse tragedies**  
**van** william shakespeare  
**regie** ivo van hove  
**coproductie** holland festival, de munt brussel, kaaitheater brussel, muziektheater transparant, blindman  
sep - nov 12

**la voix humaine**  
**van** jean cocteau  
**regie** ivo van hove  
okt 12, apr 13

**opening night**  
**van** john cassavetes  
**regie** ivo van hove  
**productie** toneelgroep amsterdam/ntgent  
nov 12, mrt 13

**nora** première  
**van** henrik ibsen  
**regie** thibaud depleut  
nov 12 - feb 13

**na de repetitie / persona** première  
**van** ingmar bergman  
**regie** ivo van hove  
**coproductie** théâtre de la place (liege), théâtres de la ville de luxembourg, maison des arts de créteil  
dec 12 - jun 13

**de russen!**  
**van** tom lanoye naar tsjechov  
**coproductie** holland festival, international theatre festival dialog-wroclaw  
**regie** ivo van hove  
jan 13

**in ongenade**  
**van** j.m. coetzee  
**regie** luk perceval  
feb, apr 13

**angels in america**  
**van** tony kushner  
**regie** ivo van hove  
feb - mrt 13

**al mijn zonen**  
**van** arthur miller  
**regie** thibaud delpeut  
**coproductie** toneelschuur producties  
mrt - mei 13

**de meeuw** première  
**van** anton tsjechov  
**regie** thomas ostermeier  
jun 13

## ta-alliantie

**hetty & george**  
**concept/tekst/spel** george groot, adelheid roosen  
**regie** titus muizelaar  
**productie** female economy  
okt - feb 13

**mightysociety10 + mightyfinalremix**  
**concept/tekst/regie** eric de vroedt  
**productie** mightysociety  
nov 12 - jan 13

**stad der blinden**  
**van** josé saramago  
**regie** thibaud delpeut  
**productie** std  
mei - jun 13

## ta-junior & amateurs!

**zijn of nie**  
**idee** rosa fontein, maartje ghijsen, victor mentink, adelheid roosen  
dec 12, feb - mrt 13

**angels jr.**  
**naar** angels in america  
feb - mrt 13

**toneelgroep amsterdam**  
marnixstraat 427 | 1017 pk amsterdam  
(020) 795 99 00 | tga.nl | info@tga.nl  
@tgamsterdam  
facebook.com/toneelgroepamsterdam

SUBSIDIËNTEN



AMSTERDAM PARTNER



PERFORMANCE PARTNER





# KINDEREN VAN DE ZON

jacob derwig  
**pavel protassov**

halina reijn  
**lisa**

hilde van mieghem  
**jelena**

wim opbrouck  
**dimitri wagin**

gijs scholten van aschat  
**boris tjepoernoi**

chris nietvelt  
**melanie**

vanja rukavina  
**nasar**

frieda pittoors  
**antonovna (njanka)**

bart slegers  
**jegor**

lien wildemeersch  
**fima**

